

279940

SATUL ȘI ȘCOALA

REVISTĂ LUNARĂ PENTRU
EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT

SUMARUL:

<i>Ana C. Iencica, D. Goga, C. Iencica.</i> Cuvânt către cititori	1
<i>D. Goga.</i> Contra crizei de prestigiu și de elan	5
<i>I. Simionescu.</i> Muzeu etnografice la sate	6
<i>N. Mărgineanu.</i> Institutul de psihologie al Universității	7
<i>I. Mușlea.</i> Culegeți folklor!	9
<i>Oscar Jianu.</i> Sociologia satului și învățătorul	11
<i>D. Goga.</i> Munca în școală	12

PAGINA LITERARĂ:

<i>D. Goga.</i> Alexandru Odobescu	14
<i>I. A. Basarabescu.</i> Un om în toată firea	16
<i>Lous.</i> Jean Ligthart	18

PAGINA JURIDICĂ:

<i>C. I.</i> Stabilitatea directorilor	19
<i>C. I.</i> Administrația școlară	20

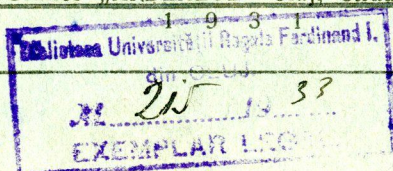
CRONICA:

Alegerea directorilor școlari — Concurs pentru subvizorii școlari. — Admiterea în secția pedagogică universitară. — Nouile taxe școlare. — Inlesniri pentru învățători. — Folosirea pământului, proprietatea școlilor primare. — Localul revizoratelor școlare. — Munca în școală. — Românii din Ardeal, descriși de un ziarist ceh. — Populația României. — Înființarea ordinului „Meritul cultural”. — Cât cântărește un miliard?

CĂRȚI, REVISTE:

Biblioteca „Sămănătorul”. — Biblioteca Clasicilor Români. — Biblioteca „Cunoștințe folositoare”. — Gh. Comicescu, Orientarea biologică în știința educației. (C, I.)

Institutul de Arte Grafice „ARDEALUL” Cluj, strada Memorandului No. 22.

Cuvânt către cititori.

Adeseori ne-am pus întrebarea care ar fi călea ca să putem păstră legătura sufletească cu foștii elevi și eleve ai școalelor normale din Cluj.

Cei din apropiere au putut avea prilejul să ne vadă și să-și poată spune necazurile și dorințele lor, în deosebi în ce privește nevoile de ordin sufletesc.

N'a fost rar cazul când ne-au cerut sfatul și prin scrisori. Varietatea problemelor pe care le-au ridicat și mai cu seamă dorința de a comunica părerile și îndemnurile noastre, dacă se poate la toți absolvenții școalelor normale din Cluj, ne-a sugerat ideea că ar fi bine ca preocupările comune să le legăm într'un mănunchiu pe care privindu-l pe toate laturile și în toate chipurile, să putem trăi împreună stări sufletești care să crească îndemnul de adâncire a vieții dela țară și mai ales a raporturilor acestei vieți cu școala.

Rostul școlii normale nu trebuie să se mărginească la serii de absolvenți cât mai bine pregătiți în ce privește cultura lor generală și cea profesională; datoria profesorilor dela școlile normale și mai ales a celor de pedagogie este ca să-i urmărească și în marea școală a vieții, în adevărata școală de aplicație, unde se verifică și se întregesc cunoștințele dobândite în școală cu cele pe cari le câștigă învățătorii prin propria lor activitate.

Unul dintre inițiatorii acestei reviste având și însărcinarea de control și îndrumare în învățământ, a avut ocazia să cunoască lipsurile și greutățile pe care le au învățătorii la începutul activității lor.

Pragul acesta de trecere dela teoria școlii normale la practica zilnică a școlii primare nu poate fi netezit decât dacă învățătorul începător are un îndrumător priceput, cu care să se sfătuească, să discute, să-și verifice gândurile și intențiile.

Dacă tânărul învățător are norocul să funcționeze la o școală cu mai mulți învățători, drumul lui va fi îndreptat pe ici, pe colo, bine înțeles dacă între colegii lui se va găsi cel puțin unul pe care să nu-l fi cuprins încă obișnuita rutină.

Învățătorul, în sufletul cărui palpită dragostea de perfecționare, dorul de a se ridica deasupra stărilor obișnuite, va găsi totdeauna răgaz pentru a adăuga în fiecare zi cât de puțin la zestrea sa sufletească.

Cei mai mulți învățători însă funcționează la școli cu un singur post; singuri trebuie să-și descurce cărările, să-și formeze metoda lor de predare, să-și lărgescă orizontul cunoștințelor, să lupte ceas de ceas cu greutățile pe care i le pune în cale izolarea de oameni cu aceleași preocupări. Spre acești învățători se îndreaptă îndeosebi gândurile noastre, cercând să le venim într'ajutor cu tot ceea ce experiența noastră de fiecare zi adaugă la învățătura pe care nu le-o mai putem propovădui dela catedră, dar pe care, pe calea scrisului, le-o putem face cunoscută. Noi îi vedem sbătându-se dela primul contact pe care îl iau cu satul. Ei cred că dincolo de pereții școlii au să privească cât mai rar; că școala se reduce la îndeplinirea datoriilor de a face zi de zi lecții interesante copiilor, bine înțelese după priceperea lor și după cunoștințele cu cari i-a trimis școala normală în anul absolvirii lor.

Noi voim să accentuăm — cu toate prilejurile în paginile acestei reviste — că școala este o instituție pe care o influențează în mare măsură mediul sătesc. Ca să-și poată îndeplini școala adevăratul său rol, slujitorii dela catedră trebuie să cunoască sub variata lui înfățișare acest mediu, să-l servească cu toată activitatea care se desfășoară în școală, să nu rămână lecție la oricare obiect care să nu pornească dela realitatea locală.

Programele au în vedere un învățământ unitar pe întregă țara, dar ele nu pun nici o piedecă unei interpretări locale a materiei de învățământ.

Dacă s'ar desvolta o astfel de activitate în cât mai multe școli, învățământul românesc rural ar lua înfățișarea dorită de toți cei cari propovăduesc principiul unei școlii care să înfățișeze în toată activitatea sa etnicul românesc.

Pornind dela aceste considerații, ne-am gândit că în fruntea acestei reviste cel mai potrivit titlu ar fi „Satul și Școala“, care cuprinde întreg programul pe care dorim să-l realizăm.

Voim ca învățătorul să privească cât mai atent viața sufletească a satului, s-o poată urmări în evoluția ei, s-o aducă în cât mai mare măsură în școală.

Pentru această cunoaștere, vom cerceta cu ajutorul cititorilor diferite probleme ale vieții sătești de natură socială, morală, religioasă și economică. Arest bogat material îl vom servi învățătorilor sub formă de concluzii, ca să-l utilizeze în activitatea lor, potrivit diferitelor regiuni în care se găsesc.

În paginile acestei reviste vom urmări și probleme care trebuie să intereseze cultura generală a învățătorilor.

Problemele școlare vor fi urmărite în funcție de anotimp, dând

la fiecare pas învățătorilor informațiile necesare pentru preocupările lor zilnice. De aceea în numărul dintâiu, pe lângă materialul care indică cadrul preocupărilor revistei, o bună parte din paginile ei sunt consacrate problemelor pe care le pune începutul anului școlar.

Procedând în felul acesta, sperăm că această revistă își va atinge scopul pornit din necesitatea de a păstra contactul cu foștii absolvenți ai celor două școli normale din Cluj.

Ei muncind împreună cu alți colegi, dela alte școli normale, vor cere desigur să sporească numărul celor cari trebuie să cunoască intențiile noastre, în bună parte ale tuturor profesorilor dela școlile normale.

În revista aceasta, pe lângă informații culturale, pe lângă dări de seamă a ultimilor lucrări, pe lângă extrase din revistele cu preocupări similare, cari se încadrează în programul revistei „**Satul și Școala**“, cititorii vor avea ocazie să cunoască experiențele, deplin verificate dela cele două școli de aplicație din Cluj, precum și material bogat pentru încercările pe cari și învățătorii le pot face în școlile lor.

De câteori se vor pune diferite probleme în legătură cu preocupările învățătoresți, cititorii vor găsi materialul de documentație, atât pentru activitatea lor școlară, cât și pentru activitatea extrașcolară.

Tot în paginile acestei reviste, învățătorii vor afla sfaturi cu privire la administrația școlară și interpretări și jurisprudențe cu privire la Legea învățământului primar.

Acelaș program înțelegem să urmărim și cu privire la grădinile de copii, care poate mai mult decât școlile primare, au nevoie de îndrumări în sensul vederilor exprimate în acest program.

Vom primi cu toată bucuria sugestii și sfaturi chiar și dela cei mai tineri cititori ai noștri, pentru că înțelegem ca această revistă să exprime tot ceace dorește sufletul tânăr al învățătorimii. Prin aceasta noi ne abatem dela programul altor reviste, și în aceasta găsim originalitatea noastră. În foarte multe cazuri revistele pedagogice exprimă păreri teoretice foarte variate; lipsind însă unitatea de înțelegere dintre colaboratori iau înfățișarea unui magazin de tot felul de lucruri cari foarte puțin se pot utiliza.

În ce privește forma, vom încerca pe cât este posibil, să înlăturăm teoretizarea seacă, trimiterea obsedantă la autorități științifice care poate face lectura greoaie, plictisitoare și puțin folositoare pentru învățători.

Noi vom ca această revistă să exprime în stilul comunicărilor nepretențioase, apropiat de stilul obișnuit al informațiilor culturale, gândurile celor cari se adresează și vor să fie înțeleși și de cititorul

care se găsește în satul cel mai depărtat din creierul munților, căci experiența ne-a dovedit că foarte puțini învățători citesc cu sete articolele din revistele didactice și pedagogice.

Revista „**Satul și Școala**” va fi sfătuitoarea în toate preocupările cari ating activitatea învățătorului în mediul lui sătesc și în școală; depinde de interesul pe care ni-l vor arăta foștii noștri elevi și înțelegerea ce o vor da ei programului expus în rândurile de mai sus.

La început, revista aceasta va avea înfățișarea modestă de acum. Intenția noastră este să-i dăm toate îmbunătățirile de fond și formă, ca ea să se apropie de alte reviste mai răspândite din țara noastră.

Avem convingerea că de se vor grupa în jurul nostru un număr activ de cititori veniți cu cea mai curată dragoste, scopul va fi atins.

ANA C. IENCICA
profesoară de pedagogie

DIMITRIE GOGA
profesor de limba română
Director al Școlii normale

CONSTANTIN IENCICA
profesor de pedagogie și filosofie
Șeful secției învățământului primar
de la Serviciul Instrucțiunii, Cluj

CONTRA CRIZEI DE PRESTIGIU ȘI DE ELAN.

Deși a trecut mult de când s'a ivit pacea între popoare, purtăm și acum povara durerilor războiului.

Viața s'a înăsprit în așa măsură, încât tihna și belșugul de odinioară par lucruri visate pentru bătrâni și basme pentru cei tineri.

Și totuș, a sta brav în fața crizei, este o datorie care cuprinde în sine și prilejuri de adâncă satisfacție. Pilda aceasta de tărie sufletească se cere în primul rând dela oamenii de școală.

Noi îndeplinim o funcție socială care este, fără 'ndoială, cea mai nobilă dar și cea mai plină de răspundere.

Stăm în fața copiilor model viu al societății pe care ei trebuie s'o stimeze și s'o iubească în noi, înainte de a pătrunde cu rol activ în mijlocul său.

Cine își dă seama ce ravagii poate face în sufletele tinere un învățător fără un ideal nobil, fără norme de viață curată, fără elan în activitatea sa, nu ezită o clipă să socotească asemenea monstru un element mult mai periculos decât oricare delievent de rând ori dușman al societății.

Putem afla în noi energia care să ne susțină în activitatea noastră de conducători și animatori ai societății? De sigur că da. O probează trecutul învățătorimii, plin de fapte frumoase, încadrate într'o atât de înaltă concepție a datoriei, încât învățătorii noștri au constituit, până nu de mult, un element de mândrie românească.

Corpul nostru didactic a suferit mult, prea mult, de pe urma războiului. Au căzat atâția dintre cei mai buni și mai aleși! Golurile s'au împlinit cum s'a

putut; nevoile cele noi, de asemenea.

Este evidentă coborîrea calitativă a corpului didactic. Profesorii improvizați și învățătorii improvizați au dat prilejuri dese societății să vadă o școlărimă slab pregătită. De aici și o scădere a considerației societății față de oamenii școlai, fără să facă totdeauna distincție între cei buni și între cei răi. Dacă mai reamintim și situația materială grea, care dela războiu până de curând ne-a ținut într'o veșnică și sterilă agitație, înțelegem ușor de ce corpul didactic se arată, oarecum, obosit și demoralizat.

E totuș timpul să revenim la altă dispoziție sufletească față de îndatoririle noastre; să ne acomodăm împrejurărilor grele (la alții sunt mai grele!); să nu ne socotim singurii atinși de criză și, mai ales, să credem cu toată convingerea că eforturile noastre, pline de elan în cercul nostru de activitate, vor putea însufleți și pe alții în lupta vieții și isbânda comună va aduce fiecăruia partea sa de mulțumire.

După ani de zile de șovăire, vechiul drum al muncii devotate ne va duce, fără 'ndoială, și la considerația stîrbită acum, și la o situație materială mai bună.

Cursurile de vară dela Văleni și Cluj, atât de cercetate de învățători; sporirea, — nu numai numerică — a revistelor didactice, setea de învățătură, mai puternică astăzi decât oricând, sunt semne că învățătorimea noastră tinde să-și recucerească în societate locul său de frunte, printr'o revizuire și completare a forțelor sale sufletești.

Dimitrie Goga

MUZEE ETNOGRAFICE LA SATE.

Un muzeu etnografic de sat ar cuprinde tot ce e legat de viața săteanului nostru, ca și de spiritul lui de invențiune, aplicat la nevoile vieții și asupra materialului avut la îndemână.

În acest sens, colecțiunea etnografică se referă, în primul rând, la industria casnică a săteanului.

Nu implică numai ce e scump, cum cred unii.

O oală de lut incrustată sau chiar simplă, dar cu o formă anumită, este demnă de păstrat, întrucât de ea se leagă o anumită întrebuintare, în gospodăria sătenței. Lingurile cioplite în lemn de plop, furca de tors chiar când nu are înfloriri, tilinca ciobanului, obiectele cele mai simple, sunt mai de preț, pentrucă arată evoluția poporului nostru și cât de departe a ajuns în emanciparea lui de natură, sub jugul căreia a trăit atâta vreme.

Un exemplu între altele numeroase. Azi nu se mai macină făina decât la moară. Chiar morile de apă încep să se impuțineze, față de cele cu benzină. O rășniță de tindă, cum era odată mai la fiecare gospodar, e o importantă bucată de muzeu, căci reprezintă un instrument odată comun, azi aproape uitat. Așa e și cu frâna de sfărâmat grăunțele. Face parte din industria primitivă a Românului. Și câte altele. În arta țesutului, tot soiul de suveici, de răschitoare făcute dintr'o creangă ori lemn cioplit, sunt pentru noi de o deosebită însemnătate, după cum însemnată e piatra cioplită a preistoricilor, păstrată cu sfințenie, ori unde se găsește.

Toate aceste obiecte uzuale odată, au luat drumul hambarului sau al podului, unde sunt asvârlite, ca netrebnice, față de surorile lor ieșite din industriile moderne. Un opaiț, la care mulți dintre cei mai în vârstă începuseră a prinde buchile, azi e înlocuit cu lampa cu gaz, dacă nu cu lampa cu acetilen. Aceste din urmă n'au preț muzeal, pe când

opaițul poate ocupa un loc de cinste. Și așa mai departe.

La colecțiunea cea mai neînsemnată se cere însă o condiție esențială. Orice obiect, cât de mărunț, cât de „prost“, trebuie să fie numerotat într'un caiet ori condică; în dreptul numărului se scrie natura obiectului și de unde provine.

Cel ce a început muzeul, nu e nemuritor, sau se poate muta în alt sat. Truda lui ar fi apă în nisip, dacă nu va pune ordine în ce a adunat, pentru ca la orice întâmplare să se știe rostul fiecărui obiect.

Importanța unor asemenea colecțiuni regionale este covârșitoare. În primul rând se leagă trecutul de prezent și viitor. Ce-am fost până mai ieri, rămâne viu înaintea noastră. Iar dacă fiecare sat ar avea muzeul lui, lesne s'ar putea crea și un muzeu regional, mai general, în capitala județului, așa cum se află mai în toate părțile, în Ardeal. Cu acest chip, oamenii de știință, specialiști, ar putea găsi la îndemână material bogat pentru studiu, din care se pot trage învățăminte chiar și asupra originii noastre ori a primelor zile din viața poporului nostru, necuprinse nici măcar în cronicile bătrâne.

Din cunoașterea motivelor desemnate pe ouă, pe oale, pe furci ori pe cusături, se poate ajunge la crearea unui stil românesc, în industriile mari ale mobilelor, ori olăritului scump, etc.

Fiecare popor încearcă a scoate din viața proprie ce e original, ce e propriu, pentru a da nota deosebitoare în industrie ca și în manifestațiuni culturale. Pentru aceasta trebuie cunoscută pe deplin viața poporului. Exemplu trebuie de luat dela alte neamuri. Ungurii bunăoară, și-au pus toată străduința și-au scos o carte în mai multe volume intitulată „A magyar nép művészete“, care e icoana completă a poporului ungur din satele Ardealului.

E o publicație frumoasă, cu stampe colorate, cu desemnuri numeroase, care se referă la chipul de clădit casele, la motivele de împodobit bisericile, la tot ce e legat la viața gospodarului și gospodinei maghiare.

Această prețioasă carte se bizuie mult pe materialul adunat în fiecare colț de țară, îngrămădit care în muzeul satului, care în acel al județului sau în marele muzeu etnografic din Budapesta. Prin asemenea publicațiuni, străinătatea vorbește de o artă populară ungurească, deși alături de satul unguresc trăiesc Români cu o artă, dacă nu superioară prin simplitatea îmbinărilor de forme și culori, de sigur nu mai prejos de a celor dintâi.

În cartea pomenită, nu se cuprinde însă nici cel mai slab semn de viață a Românilor, ca și când nici n'ar exista. Avem datoria să împlinim aceste lipsuri. Iar la rezultatul final poate contribui modest fiecare învățător în satul lui, strângând, cu ajutorul dracilor de copii, tot ce se referă la viața satului.

Ar fi o ocazie pentru unii învățători, să pășească pe calea cercetării cât de modeste.

E atâta sărăcie, la noi, de cercetări asupra vieții țaranului nostru, încât descrierea celor mai obișnuite manifestări ale lui, are însemnătate.

Dacă în școală învățătorul mănua ceva-ceva creionul, își poate face, — cum ar trebui să fie deprinși în școala normală, — o schiță simplă asupra modului cum încheie săteanul casa, cum împodobește coama casei, chiar cum leagă cu găzuri leăturile din grad, ori poarta de ușori, încă ar fi o contribuție deosebită la cunoașterea obiectelor săteanului nostru.

Din puțin ajungem să se facă mult, iar picătura cât de mică aduce umplerea lacului.

Lucrările modeste ale celor mulți, ar servi de temelie la lucrări întregitoare, la încheieri generale, așa cum e calea în toate cercetările științifice.

În monotonia traiului la sate, învățătorul poate să-și croască un drum de cercetări, care să-l pasioneze și să-l abată dela alte chestiuni de energie, de pe urma cărora rămâne scum, împrăștiat de vânt.

Având măcar puține din obiectele necesare vieții săteanului, opera imaginației lui cât și a puterii de creare, învățătorul va aduce un însemnat prinos de cinstire anonimilor făuritori ai specificului nostru etnic.

I. Simicnescu
prof. univ.

INSTITUTUL DE PSIHLOGIE AL UNIVERSITĂȚII.

Institutul de psihologie al Universității clujene, ca orișicare alt Institut, urmărește două mari scopuri: formarea didactică a viitorilor profesori și progresul științei psihologice.

Cursurile profesorului la catedră nu mai pot fi privite azi drept singurele mijloace de formare și pregătire a studenților pentru cariera de profesor ce-i așteaptă. Ele pot da o serie de cunoștințe sistematice și bine încheiate, de o foarte mare valoare practică, dar ele pot da mai puțin și un mod propriu de

a gândi și acționa în diferitele situații noi din viața de profesor. Pentru ca profesorul să facă față nouilor situații și probleme școlare, pe care le va întâlni zilnic în viața sa, el nu trebuie să fie un simplu magazin de cunoștințe, pe care să știe prea puțin să le întrebuițeze, ci el trebuie să știe gândi și acționa în mod propriu și original, numai pe această cale putând face față tuturor dificultăților care-l așteaptă. În acest mod, lucrările practice din Institut, prin care trebuie să treacă fiecare student, oferă

față de metoda pasivă de pregătire prin audierea cursurilor, o metodă eminamente activă. Activismul în Universitate există grație Institutelor. În Institute studentul e pregătit în mod activ, pus fiind să meargă pe propriile picioare, corectat și îndreptat fiind de grija profesor și asistenții cari au în grija lor pe fiecare student în parte.

Dar activitatea unui Institut universitar nu se reduce numai la cea didactică, de pregătire profesională a studenților. Tot atât de importantă cât activitatea didactică e și activitatea științifică. Uneori, poate, chiar mai importantă. Aceasta deoarece datoria unui Institut științific academic nu e numai răspândirea, propagarea și darea tuturor ideilor și invențiilor unei științe dintr'un moment dat, ci și ducerea lor mai departe. Numai astfel știința poate înainta pe zi ce trece, făcând alte și alte descoperiri, menite a servi și mai mult practica umană. Cât de importantă și dezvoltată este activitatea științifică a unui Institut, reiese lămurit din faptul că știința azi se face numai în Institutele științifice academice. Toți oamenii de știință sunt azi membri ai acestor Institute și lucrează în aceste Institute, numai în aceste Institute putând avea cărțile și revistele necesare, care costă azi milioane, precum și aparatele și laboratoarele necesare, care costă zeci de milioane. În același timp numai în Institute este cu puțință colaborarea între mai mulți cercetători științifici, care încearcă să rezolve o problemă. Ori problemele științifice de azi sunt așa de vaste și metodele de cercetare așa de complicate, încât cercetarea științifică cu greu se mai poate face ca înainte de către o singură persoană, ci ea cere colaborarea armonică a mai multor persoane, câteodată chiar a tuturor persoanelor dintr'un Institut. Sunt foarte dese cazurile, când Institute mari științifice se ocupă ani de zile, uneori chiar totdeauna, numai cu cercetarea unei singure probleme.

Institutul de Psihologie al Universității din Cluj a fost înființat imediat după preluarea Universității clujene de către Statul român. Prin înființarea sa s'a căutat a se satisface o mare nevoie a Universității, demonstrându-se în același timp că preluarea Universității de către Statul român nu însemnează nici pe departe o scădere a organizării la o treaptă mai inferioară, ci dimpotrivă, ridicarea ei spre o treaptă superioară.

Personalul științific al Institutului se compune dintr'un director: prof. dr. Fl. Ștefănescu Goangă, un conferențiar dr. Liviu Rusu, trei asistenți: dr. Lucian Bologa, dr. Nicolae Mărgineanu și dr. Alexandru Roșca și 2 preparatori: Teofil Bugnariu, Mihai Bermic.

Activitatea Institutului se îndreaptă în spre trei directive: experimentală, comparată și aplicată. Secția experimentală cuprinde toate lucrările de psihologie experimentală din vastul domeniu al psihologiei generale. Secția comparată se ocupă de psihologia omului primitiv, de psihologia evolutivă, psihologia animală, psihologia diferențială (diferențelor specifice dela individ la individ), psihologia patologică și anormală. Secția psihologiei aplicate cuprinde problemele de Selecție și Orientare profesională, organizarea științifică a muncii, examenul tuturor aptitudinilor și al inteligențelor etc.

Activitatea tuturor acestei trei secții are trei mari scopuri:

1. Introducerea și adaptarea la noi în țară a tuturor marilor descoperiri ale psihologiei contemporane, în toate ramurile sale de activitate. Opera aceasta e foarte necesară. Diferitele metode de măsurarea inteligenței și aptitudinilor, precum și toate metodele de aplicarea principiilor psihologice la învățământ, viața economică etc. nu pot fi aplicate ca atare și la noi, realitățile noastre diferind de cele streine. E nevoie de o transformare și adaptare a lor.

2. Orientarea teoretică asupra psihologiei contemporane, considerată în toate ramurile sale și în toate țările.

Opera aceasta e și ea foarte necesară. Nu toată lumea are puțința de-a cunoaște progresul zilnic al psihologiei, neavând în acest scop revistele și cărțile trebuincioase și nestăpânind, poate, nici cele trei limbi moderne principale, fără de care nu se poate cunoaște mersul mai departe al psihologiei. Din aceste motive cărțile de îndrumare și orientare asupra continuilor înfăptuiri ale științei psihologice sunt foarte binevenite.

3. Cercetări strict științifice, menite a da contribuția modestă a Institutului la progresul general al psihologiei. Institutul dându-și seama că rostul unui Institut de felul său la noi în țară îl formează opera de fructificare și valorificare și la noi a rezultatelor practice obținute în străinătate, n'a uitat totuși nici partea de contribuție proprie la mersul general al psihologiei. Aceste cercetări, fără a viza imediat aplicările practice la noi în țară, sunt menite totuși a ridica prestigiul Institutului, prestigiu cu totul necesar pentru validarea științifică a Institutului.

Rezultatele activității științifice formează obiectul publicațiilor, „Studii și Cercetări Psihologice“, din care au apărut următoarele 12 volume :

1. Fl. Ștefănescu Goangă, Selecțiunea capacităților și Orientarea Profesională.

2. Liviu Rusu, Selecția celor bine dotați.

3. Nicolae Mărgineanu, Psihologia exercițiului.

4. Rusu, Bologa, Mărgineanu, Roșca, Todoranu, Psihologia configurației.

5. Nicolae Mărgineanu, Psihotehnica în Germania.

6. Alexandru Roșca, Măsurarea inteligenței și Debilitatea mintală.

7. Lucian Bologa, Psihologia vieții religioase.

8. Nicolae Mărgineanu, Psihologia germană contemporană.

9. Liviu Rusu, Aptitudinea tehnică și inteligența practică.

10. Nicolae Mărgineanu, Psihologia învățării.

11. Alexandru Roșca, Psihopatologia debilor mintali.

12. Alexandru Roșca, Debilitatea mintală.

Tot din cadrele Institutului a ieșit și studiul: N. Mărgineanu, Beiträge zur Psychologie der Uebung, Zeitschrift f. Angew. Psychologie. Vol. 39. Sunt însă gata de tipar încă două volume asupra Eredității psihologice și moralitatea elevilor de școală, a căror apariție va mai întârzia încă puțin, din cauza lipsei de fonduri de publicație, aceste fonduri provenind aproape numai din vânzarea lucrărilor în curs, subvențiile dela Stat neacoperind decât abia a cincina parte din cheltueli.

N. Mărgineanu.

CULEGEȚI FOLKLOR!

De o vreme încoace cuvântul folklor se aude foarte des. Să fie oare vreun învățător oare să nu-l cunoască? Nu ne vine să credem: cei mai mulți trebuie să-l fi întâlnit în coloanele revistelor învățătoresți sau în cele de cultură generală — iar celor mai tineri li s'a vorbit de însemnătatea lui încă de pe când erau pe băncile școlilor normale.

Cu toate acestea sunt mulți cei cari n'au o idee clară despre tot ceea ce cuprinde acest cuvânt de origine engleză (care de fapt înseamnă: *știința poporului*). O definiție care să mulțumească pe toți nu i s'a dat încă. Una din cele mai bune ni se pare aceea a dlui Profesor I. A. Candrea, formulată astfel: „Suma interpretărilor pe

care le dă poporul fenomenelor naturii, și, în genere, tuturor celor văzute, auzite sau simțite de dânsul, care frământă imaginația-i bogată, care se strecoară în sufletu-i simplist și pe care creieru-i naiv le înregistrează și le răstălmăcește exteriorizându-le prin graiu și cântec, prin datine și obiceiuri“.

Deci: doine, strigături, basme, snoave, ghicitori, proverbe, frământături de limbă, bocete, colinde, obiceiuri la naștere și la botez, la logodnă și nuntă, la moarte și la înmormântare, la sărbătorile de peste an, credințe în legătură cu toate ocupațiile femeii și ale bărbatului, jocuri de copii, leacuri băbești și descânțece, obiceiuri juridice — toate intră în înțelesul cuvântului folklor.

De câțiva zeci de ani s'a încheșat și o știință care se ocupă numai cu materialele folklorice (știință care poartă tot numele de folklor). Aceasta însemnează că materialele amintite prezintă o însemnătate deosebită. Într'adevăr, folklorul este important din mai multe puncte de vedere: *național*, el ducând la cunoașterea neamului; *științific*, prin faptul că, între altele stabilește modul în care poporul respectiv prelucrează anumite concepții despre lume și viață. Folklorul contribuie și la lărgirea și adâncirea domeniului altor științe.

Dar de o deosebită importanță pentru noi e faptul că manifestațiile folklorului românesc constituiesc adevărata civilizație caracteristică a neamului nostru. Vom fi mai mult prețuiți în ochii Apusului scoțând la iveală o „Mioriță“ sau o frumoasă scoartă țărănească, decât maimuțărind cutare poezie sau pictură franțuzească.

Din nenorocire, materialele folklorice, elemente atât de valoroase ale culturii noastre populare, se împuținează pe zi ce merge. Ceeace le alungă și le face să dispară, este civilizația nivelatoare a orașelor. În multe părți, doinele nu mai rezistă cântecelor de mahala, iar la nunți s'au introdus obiceiuri orașe-

nești. Tot astfel se întâmplă și în alte domenii ale folklorului.

Materialele lui, a căror importanță nădăjduim că e evidentă pentru toți, nu trebuiesc deci lăsate să dispară. Culegerea — și prin aceasta salvarea lor, — e o datorie pentru toți cei cari pot să o facă. Aceștia sunt tocmai învățătorii, căci ei trăiesc chiar în mijlocul civilizației noastre țărănești: la sate.

Un mănunchiu de ghicitori sau de colinzi, descrierea nunții, obiceiurile dela Crăciun și Rusalii — sunt culegeri pe cari oricare învățător le poate face cu ușurință. Greutățile inerente oricărui început vor fi curând răsplătite de mulțumirea sufletească cu care învățătorul va ajunge că culeagă.

Pentru nedumeririle pe cari unii le-ar putea avea în privința culegerii, le stă la dispoziție *Arhiva de Folklor* a Academiei Române, al cărui sediu este la Cluj (Str. Elisabeta No. 23). Oricine se adresează acestui oficiu, primește lămuririle dorite. Aici se centralizează și toate materialele folklorice pe cari le trimit învățătorii sau alți intelectuali ai satelor. Ele se cataloghează pe numele culegătorului, se copiază la mașina de scris și se pun la dispoziție celor cari doresc să le consulte în localul Arhivei. La cerere, Arhiva trimite gratuit „Chestionarele“ ei, în cari se dau indicații pentru ce și cum să se culeagă. Cele mai bune culegeri sunt premiate și cele mai interesante vor fi publicate atunci când vremuri mai bune vor permite. (Arhiva primește bucuroși și culegeri făcute mai de mult).

Nădăjduim că și între cititorii acestei reviste se vor găsi câteva zeci de învățători convinși de marea importanță națională și științifică a folklorului nostru, cari să se devoteze cu însuflețire culegerilor din satul în care profesează. Cu cât vor culege mai multe materiale, cu atât icoana folklorică a aceluși sat va fi mai completă în cartoanele Arhivei Academiei, unde în-

vățații vor veni să cerceteze manifestările caracteristice ale civilizației noastre populare din cutare ținut. Ei vor pomeni cu recunoștință numele har-

nicului culegător care a pus la îndemâna științei bogății care, fără el, s'ar fi pierdut poate pentru totdeauna.

Ion Mușlea.

SOCIOLOGIA SATULUI ȘI ÎNVĂȚĂTORUL.

Transformările repezi prin cari trece societatea omenească și pe cari le permite avântul neobișnuit al tehnicii și prin urmare al organizațiilor economice, nu se mai socotese azi cu miile de ani sau cu secole: civilizația pune probleme dătătoare de forme noi din deceniu în deceniu. Țara noastră, chiar aici la porțile orientului și poate *mai ales aici*, e chemată să fie pregătită a lua parte la marea întrecere ce se dă pe frontul culturii. Și cum poporul nostru este compus în proporție covârșitoare din populație rurală, e incontestabil, că rolul învățătorului este de cea mai mare importanță. Vom căuta să schițăm în cele ce urmează câteva din problemele vitale ce se impun învățătorului, urmând — dacă spațiul ne va permite — să conturăm în câteva numere viitoare, în parte măcar, rostul acestor probleme.

Marele început pentru țara noastră a fost: combaterea analfabetismului. Știința cititului și scrisului este cheia care ne permite intrarea în lăcașul culturii. Procentul analfabeților este diagnosticul cultural al unui popor. Începutul a fost făcut și la noi. În anii 1925—26, numărul adulților de 18 ani, cari au urmat o școală primară a trecut de 70.000. Acum aproape în fiecare comună rurală se află o școală primară. Astfel distanțele pe cari trebuie să le parcurgă copiii până la școală nu sunt prea mari. În Rusia țaristă (europeană) abia la 237 km² era o școală; în Asia, gubernia Smarkand la 2855 km² o școală; în gubernia Farghana, la 3666 km²; în gubernia Semipaladinsk, la 4949 km²; iar la Irkutsk, abia la 46,433 km² se găsea o școală primară. Dat fiind că în

țara noastră nu există asemenea greutateți de ordin geografic și dat fiind faptul că statul român a făcut tot posibilul pentru înființarea de școli în fiecare comună, sperăm că plaga analfabetismului va fi înăbușită.

E lucru știut apoi că poporul român se bucură de o prolificitate foarte mare: în Europa este aproape națiunea cea mai prolifică. Datoria învățătorului este prin urmare să întrețină cultul căsătoriilor sănătoase, raționale, ca astfel populația românească să nu fie înăbușită de forța de reproducere a minorităților. Dacă familiile minoritare ar avea câte 4 copii, după I-a generație ar constitui 40% din populația țării, după a II-a generație 60%, după a treia 80% și după a IV-a generație 100% din populația țării... câtă vreme familiile românești cu 2 copii numai, ar face să scadă populația țării după I-a generație la 80%, după a II-a la 60%, după a III-a la 40%, după a IV-a la 20% și după a V-a generație populația românească ar fi exterminată. Dar problema nu se pune numai numeric ci și calitativ. Poporul român poate să fie numeric superior și totuși o altă rasă să ajungă să-l predomine calitativ. Iată deci cum învățătorul trebuie să supravegheze la înfăptuirea celor două desiderate: combaterea analfabetismului și selecția conjugală. Prima ajută selecția naturală a indivizilor și facilitează ascensiunea socială a celor apti; a doua este agentul cel mai puternic al perfecționării rasei. Ambele se presupun și se ajută reciproc.

Învățătoarele trebuie să dea sfaturi cu privire la igiena mamelor în timpul sarcinii. Vieața materială și sufletească

a mamei în timpul acesta înrăurește adânc dezvoltarea fizică și sufletească a fiului din faza intrauterină.*) Mamele cari lucrează în ultima clipă dau de obicei copii „neisprăviți“. În timpul Revoluției franceze și a războaielor s'au născut cei mai mulți copii dezechilibrați. Nimic în lume nu poate înlocui schimbul de surăsuri gingașe ce se petrec între mamă și copil în timpul alăptării. Alăptarea, făcută pe îndelete și în condiții igienice, este prima fază a educației și pune bază indestructibilă caracterului.

Învățătorul va cerceta starea alimentară a copiilor. Va stabili cantitatea de carne, grăsimi, lapte etc. consumate de ei și va predica o repartitie rațională a acestor alimente strict necesare, pentru că s'a constatat în alte țări că de cantitatea consumată a acestor alimente depinde consistența biologică a unui popor. Viața copilului necesită două funcțiuni: trăirea în sine și creșterea. Cu cât copilul este mai ferit de muncă, prin urmare cu cât individul are copilăria mai lungă, cu atât posibilitățile lui de dezvoltare fiziologică și sufletească sunt mai mari. Prin urmare în locul unui rendement de muncă silită, se recomandă copilului, vreme cât mai îndelungată, un rendement de muncă plăcută: jocul. Numai așa se explică de ce copiii cari au o copilărie mai lungă ating o înălțime fizică mai mare și o capacitate intelectuală mai însemnată. Emerson spunea undeva că „pri-

mul succes în lume e să fi un animal bun și prima condiție a prosperității naționale e ca națiunea să fie compusă din animale bune“. Aceasta, paradoxal, fiindcă forța și sănătatea fizică presupune bunătate, câtă vreme slăbiciunea: iritabilitate, indispoziție, răutate. Din corelația acestor factori se compune capitalul biologic al rasei. Sănătatea fizică a unui popor condiționează sănătatea lui intelectuală și morală.

O altă problemă care se impune învățătorului este educația sexuală a adolescenților și chiar a adulților. Această problemă a fost tratată inegal și diferit, din cauza prejudecăților care domnesc de veacuri în acest domeniu. Și tot din cauza acestei ipocrizii, populația noastră rurală, ca și aceea a altor țări, începe să fie bântuită de ravagiile ignoranței sexuale. Învățătorul va întâmpina greutăți mari în lupta pe care o va duce pe acest teren. Activitatea lui însă nu va întârzia să fie încoronată de succes așa cum ne relatează americanul Lindsey în cartea lui: „Die Revolution der modernen Jugend“ (Revoluția tineretului modern), în care s'a ocupat tocmai cu combaterea ignoranței sexuale. Lindsey povestește cum un preot din Deuver îl acuză că a „defăimat tineretul american“ (pentru desvăluirea unor adevăruri triste ale educației mincinoase) și tocmai fiica acestui preot își făcea în taină, sub ocrotirea lui Lindsey, cura medicală contra unei infecții venerice.

Oscar Jianu.

*) Numai așa se explică ideea marelui pedagog dela Bruxelles, Doctorul Decroly, de a se ocupa în ultima vreme de viața fizică și sufletească a copilului în faza intrauterină.

MUNCA ÎN ȘCOALĂ.

Ministerul dorește să învioreze învățământul prin introducerea muncii în școlile de toate gradele. Ideea nu e nouă căci, cu excepția liceelor de băieți și a școlilor comerciale, munca manuală e de multă vreme introdusă în celelalte școli.

Lăsând la o parte școlile cu caracter industrial, în toate celelalte activitatea practică n'a dat rezultatele așteptate. Pricinile au fost numeroase. Enumerăm între cele mai de seamă: uniformitatea pregătirii învățătorilor în direcția lucrului manual; lipsa de atrac-

ție, de ordin estetic, ori material a în-deletnicirilor manuale predate de în-vățător.

Am trecut și eu prin școala normală, și-mi amintesc cu oroare de lecțiile de lucru manual.

Neplăcerea era generală și doar aveam și noi, copiii, câte două mâni neastâmpărate, o imaginație vie și dorința de a crea prin puterile și priceperea noastră ceva. Dar ce? Coșuri și rogojini la care ne deprindeau maștri incapabili să deștepte în noi pasiunea muncii?

Și de-ar fi deșteptat-o, — în aceste două ramuri, — practic, la ce ne-ar fi folosit, când unii ne așezam ca învățători în locuri unde nu era papură, alții unde nu erau nuele ori, lipsiau și nuelele și papura.

Programa de lucru manual va fi cea mai greu de elaborat. Ea nu poate fi lăsată la discreția măștrilor de lucru manual decât în cazul când aceștia sunt desăvârșiți în știința sufletului copilului nu numai teoretic, ci și practic, cunoscând copiii în multiplele forme în care se prezintă în viață.

Dacă școala cea mai bună cere acomodarea învățământului cu puterile sufletești ale fiecărui copil, cu atât mai mult se cere aceasta la lucrul manual, unde unul are înclinație spre modelaj, altul spre tâmplărie, altul spre ornamentație, altul spre mecanică, altul spre grădinărie.

Și atunci, nicăiri nu e mai fără rost gruparea elevilor pe clase decât la lucru manual, unde sunt siliți toți să se ocupe cu aceeași îndeletnicire.

În locul unei programe, oricât de precisă, ar fi mai de dorit o bogată colecție de albume, frumos și îngrijit editate, spre-a stimula atât gustul elevilor cât și spiritul lor de observație, deprinderea coloritului, a dimensiunilor, a îmbinărilor.

Așa va deveni învățământul atractiv și numai așa vom da puțință elevilor să-și desăvârșescă înclinările firești.

În această muncă, după aptitudini și după gust, rolul învățătorului n'ar mai fi atâta de natură tehnică, cât sufletească: un părtaș la bucuriile unor copii cari, de ce-ar fi de mirare — pot depăși cu talentul lor într'o direcție chiar și pe „Domnul“.

Așa conceput, lucrul manual poate ajunge o pasiune, ca muzica, ori cititul, ori vânătoarea, o pasiune recreativă, desfătătoare, și poate, chiar productivă.

Această din urmă posibilitate trebuie s'o luăm mai mult în considerație când e vorba de școala populară.

Și atunci, ca să nu mai vedem pe bietul învățător căznindu-se să învețe fabricarea rogojinilor pe niște copii care n'au văzut papură în viața lor, când ei ar putea prea bine lucra altceva, trebuie să dăm posibilitatea învățătorilor să se pregătească pentru lucrul manual potrivit condițiilor satului în care vor lucra. Pentru aceea se impun cursuri speciale de lucru manual, după câțiva ani de funcționare, și după ce învățătorul a luat hotărîrea să rămână definitiv într'un sat.

Atunci, și numai atunci, lucrul manual va deveni productiv, punând în valoare nu numai materia primă abondantă a fiecărei regiuni, dar și înclinări ereditare de muncă și de artă, care se pot duce până la cel mai mare grad de perfecționare și care astăzi, sunt cu desăvârșire ignorate.

Chiar de aici va trebui să pornească activitatea practică a învățătorului: dela aflarea tuturor elementelor care au contribuit să dea pe vremuri nota caracteristică a satului în domeniul realizărilor practice. N'ar fi de mirare ca de astădată sămânța muncii, aruncată de cel mai muncitor dintre oamenii noștri mari, să rodească astfel, încât să vedem satele noastre renăscând.

D. Goga

ALEXANDRU ODOBESCU¹⁾.

(cu o scrisoare inedită)

de D. Goga.

Printre scriitorii noștri, Odobescu are locul de cinste și, în mod obișnuit, este socotit drept fruntaș al prozei române. Totuși opera sa nu este răspândită în măsură egală cu valoarea sa literară. Marea masă a cititorilor ignorează — spre paguba lor — darurile cu care Odobescu a înzestrat literatura noastră, daruri bogate în conținut și măestre în formă, mai scumpe astăzi decât atunci când au fost create, cărora timpul, departe de a le fi atins strălucirea, le-a sporit-o, adăugându-le un nu știu ce plin de farmec, asemănător farmecului pe care-l răspândesc vechile noastre odoare. În schimb pentru acei ce caută literatură aleasă, Odobescu cu al său „Pseudokinegeticos“, cu nuvelele istorice și cu povestirile sale, este tovarășul care cu grai vrăjit te poartă în lumea celor mai alese desfătări sufletești, acolo unde imaginile cele mai variate și mai frumoase împrumută puterea vieții, iar vorbele se îmbină în armonii divine.

Operele lui Odobescu nu se citesc cu grabă. Pe marginile „Fașului tratat de vânătoare“, sufletul cititorului întârzie nesăturat de bogăția cunoștințelor împărtășite, care se revarsă ca dintr'un corn al belșugului, nesăturat mai ales de eleganța stilului și de acea puternică evocare a lucrurilor și a locurilor, care face din fiecare pagină un mărgăritar literar.

Cine oare, citind acea descriere a Bărăganului, nu s'a simțit furat de puteri nevăzute și purtat în căruța Tămădăianului pe „acele șesuri fără margine, prin care aerul, resfirat prin unde diafane, sub arșița soarelui de vară, oglindește ierburile și bălăriile din depărtare și le preface dinaintea vederii fermecate, în cetăți cu mii de minarete, în palate cu mii de încântări“.

Cine oare, nu suferă de dorul acelor pe veci pierdute adunări vânătoarești, pline de vrajă în clipa „când soarele se pleacă, când murgul serii începe a se destinde treptat peste pustii, când farmecul tainic al singurătății crește și mai mult în sufletul călătorului“, când „un susur nopțatic se nălță depe fața pământului, din adierea vântului prin ierburi, din țărâitul greerilor, din mii de sunete ușoare și nedeslușite“, — care par — „ca o slabă suspinare ieșită din sânul obosit al naturii“.

Nu mai puțin artist se arată Odobescu în nuvelele sale istorice: „Mihnea Vodă cel Rău“ și „Doamna Chiajna“, povestiri din acele cumplite vremi, când patimile se potoliau cu junghiul înecat în sânge cald. Citindu-le, ceva te îndeamnă să ridici din când în când capul, și, cu ochii întredeschiși, să-ți arunci privirea în zări mult depărtate în timp și nu știi dacă vizezi ori aievea vezi pe gin-gașa jupâniță Ilina „cu conciul semănat în diamanturi, cu aburosul zăvon de filaliu, cu auritul vâl de beteală resfirat pe un biniș de suvaiu alb, cu grumazul acoperit cu șiruri de mărgăritare și cu cununa de flori pe frunte... icoana cea mai blândă și cea mai smerită a Pururei Fecioare“. Și când această încântătoare arătare de basme dispăre, te cuprind florii isprăvilor neînsetatului de sânge Mihnea Voevod, ori zăngănitul armelor care se încrucișează la marginea sicriului lui Mircea Ciobanul. Intovărășești cu prietenie pe Radu Socol în îndrăzneța și romantica răpire a frumoasei domnițe Anca și 'n dragostea lor cu sfârșit atât de trist; urmărești cu cel mai viu interes pe apriga Doamnă Chiajna în toate colindările și frământările ei drăcești, ca să asigure coconilor săi vanitatea domniei în ambele principate, și 'n cele din urmă simți văjâind pe deasupra capului acea năprasnică lovitură de buzdugan, cu

¹⁾ Fragment dintr'o conf. rostită la Valenii de Munte, 1.VIII. 1931.

care vornicul Dumbravă a sdrobot capul Doamnei. Sunt atâtea frumuseți în opera literară a lui Odobescu, încât cine i-a citit-o odată, va cerceta-o și a doua și a treia oră....

Astăzi, când e nevoie de atâta literatură bună — și se află cu greu — lucrările lui Odobescu așteaptă să fie deschise de cei doritori de frumos și cu deosebire de Ardeleni, cărora Odobescu le-a arătat o caldă și devotată prietenie. Odobescu i-a cunoscut pe Ardeleni la Academie și aci în Ardeal, unde i-a vizitat în multe rânduri și sentimentele sale de adâncă prietenie, treceau cu mult peste disputele filologice care se încinseseră pentru a se afirma pe deoparte curentul latinist, de altă parte geniul limbii române.

Ardealul, locurile și oamenii, au prezentat pentru Odobescu o atracție dintr-tele cele mai mari.

Publicăm mai jos una dintre scrisorile sale — (rămasă inedită) — adresată distinsului pedagog ardelean V. Gr. Borgovanu, pe care Odobescu l-a stimat și l-a iubit ca pe un bun prieten.

București, Vineri 21 Iulie, 1895.

2 Aug.

Stimate Domnule Borgovan

Scrisoarea D-tale așa plină de plăcute și afectuoase amintiri a deșteptat în mine, prin efectul contrastelor, cele mai înviersunate simțăminte de dușmănie. Auzi! să stați Dvoastră colo, sub brații lui bietul Florian, acum ai lui Alexandru Haliță, să va bucurați de t'ate mulțumirile veritice și cordiale ale St. Giorgiului și eu... eu sârmanul!... să fierb clocit în văzduhul și în pulberea Bucureștilor, cărora se adaogă, în cartierul unde locuiesc acum, un gróznic miros de tábăcărie, care umple aerul de cum se potolește ceva arșița soarelui! Negreșit că un asemenea contrast mă face să fiu furios în contra D-tale. Unde mai pui că starea acésta a atmosferei Bucureștene a influențat în mod așa fatal

asupra sănătății mele, încât mă simt cu totul incapabil a lucra nici măcar cinci minute pe zi. —

După plecarea D-tale am mai îndrăptat ceva, pe ici pe colé, din gramatica noastră, vre-o 2 zile; am făcut chiar capitoul Pronumelor personale. Dar de atunci lucrarea a rămas ballă. De ai fi D-ta aci, pôte, din când în când așa mai simți vre-un stimulent; dar nici solicitările care mi le face Alcalay, (carele și ieri a fost la mine propunându-mi să suie avansul până la 1400) nici îndemnurile filor Socec, cari țin și ei a lua dela noi cartea și cari au și compus ca probă vre-o 3 pagini pe care totuși nu le află reușite ca aspect; cu tóte acestea dișe, eu stau în nelucrare și nu știu când voi putea reîncepe. De o cum dată mă simt bolnav, nu numai fizicesc dar mai ales supărat de a mă simți pironit aici și în nepuțință materială de a realiza vre-una din aspirațiunile mele alpestre, sau Sf. Giorgiul cel ce mi-a rămas așa tare simpatie cu toți locuitorii lui, pe cari te rog să-i saluți din partea mea! Sau Stăna din Vale, la care aspiram pentru câțva timp, ca să află cum sunt munții Apuseni ai Ardealului și Gimnaziul Beiusului, precum acum un an am văzut Carpații răsăriteni și Gimnaziul Năsăudului! — Sau cel puțin munții Bacăului, cu Ceahlăul și cu Bistrița!!!

Dar din tóte nimic, nimic și nici o perspectivă cât de puțin clară pentru săptămânile viitoare.

Și cu acest nor întunecos în față mi am să mă apuc de declinări și de conjugări?

Ba să le ia Dracul pe ele împreună cu toată Comisia Examinatoare, cu toți Inspectorii și cu Ministrul cel șeptesmenit pe d'asupra.

Nu urmez căci furia mea n'ar mai avé margini și așa sfârși certându-vă și pe Dvoastră, fericiții egoiști cari vă bucurați de tóte cele de mine dorite.

Sfârșesc cu prietenoase salutări.

Odobescu.

UN OM ÎN TOATĂ FIREA.

de I. A. Basarabescu.

„Particularii de clasa întâi, în sala de desen“.

O sală albă, simplă, cu pereții plini de foi de bloc pe care mâini de începători lăsaseră cu ajutorul cărbunelui urmele stângăciei lor sub formă de jumătăți de nasuri, ochi singuratici, profiluri banale sau schițe de arhitectură școlărească, cu case lucrate după un singur tipic, fără nici o viață. Sub o poliță lungă de stejar lustruit stau atâr-nate câteva reliefuri de ipsos: figuri de fauni, chipuri suave de copii, ciorchini de struguri și alte felurite modele; iar pe poliță, înșirate la rând, minuni ale olăriei naționale, gătite cu împes-trițări de motive românești, urcioare, ploști, vase pentru flori și străchini.

Mulțimea candidaților dase năvală pe ușa care le stase închisă mai bine de un ceas. În câteva minute, băncile se acoperiră până la fund cu băieți și fete de toate vârstele, învățătoare fără diplomă lângă mici liceeni în uniformă, sergenți-plutonieri lângă fete de doisprezece ani, un amestec de capete mici, mari sau țuguiate, cu părul piep-tănat sau în neregulă, cu trăsături fine sau grosolane, cu fruntea nefirese de lată sau supărător de îngustă, întocmai ca într'o sală de cinematograf.

Toamna trimitea prin geamurile larg deschise, până în fundul clasei, o adiere de belșug, de porumb strâns în ham-bare, de fructe coapte. Un sfârșit de Septemvrie îmbrăcat în aur, copilăros și fraged ca o zi de Mai după ploaie.

Un băiat dela cancelarie, călcând țan-

Vom publica în fiecare număr al revistei și câte o bucată din scriitorii noștri cari au des-cris viața școlară.

În numărul acesta reproducem bucată de mai sus datorită d-lui I. A. Basarabescu, lau-reatul premiului național de proză.

D-l Basarabescu fiind profesor la liceul din Ploești cunoaște ca nimeni altul viața școlară și sufletul copiilor, cărora le-a închinat volu-mul de povestiri: „Moș Stan“ pe care-l reco-mandăm învățătorilor. (C. I.)

țoș, trecea din bancă în bancă, punând pe coala de hârtie a fiecăruia, stampila liceului.

Dela o biserică din apropiere se au-zia trăgând clopotele, pentru că a doua zi era Duminecă. Cântecul lor mănăsti-resc aducea în clasă flori de zi mare. S'ar fi părut că e săptămâna Paștilor, dacă un teiu bătrân dela fereastră din fund nu și-ar fi tot tremurat pe pânza albastră a cerului câteva ramuri cu frunze rare, îngălbenite, pline de neas-tâmpăr.

În locul profesorului de Științe, care era bolnav, directorul veni în clasă cu un necunoscut. Povățui pe toți cei de față să asculte de domnul doctor, strânse prietenos mâna acestuia și plecă.

În ochii tuturor a scipiau lumini de bucurie. Profesorul titular era un om rău, care nu iubia copiii. La concurs-pentru catedră nu-l întrebăse ni-meni dacă-i sunt dragi.

Domnul doctor dete subiectele, rugă pe candidați să se poarte cinstit, se plimbă puțin prin clasă uitându-se la nimicurile din perete, apoi se așeză la masa din față și începu să cerceteze pe rând chipul fiecăruia.

O albină mănătă de instinctul iernii apropiate, căuta adăpost cercetând că-limările, sperind fetele. Dacă nu le-ar întuneca teama de necunoscut și de note rele, ceasurile acestea de lucru la probele scrise, de muncă în comun a minților tinere, ar înota în desăvârșită liniște și poezie.

Privirile distrat ale doctorului urmă-riseră mult timp jocul vântului în frun-zele galbene ale teiului dela fereastră. Dar cu încetul ele fură prinse în spre mijlocul băncii a cincea de o față care la început îl necăji, iar în urmă îl făcu să zâmbească: Un om în toată firea copia fără șfeală dela vecina lui, o față pipernicită, cu ochi mici și obosiți, cu părul castaniu și neîngrijit, cu degetele

dela mână mai subțiri și mai galbene decât tocul de os cu care scria.

Ce lipsă de obraz — se gândi doctorul — să furi munca unui copilăș, să te bucuri ca un trântor la avutul agonisit cu cine știe câtă trudă de o fetiță de unsprezece ani.

Figura omului în toată firea avea însă ceva care pusese stăpânire pe doctor și-l făcea să amâne mereu mustrarea: niște mustăți groase, pe care teama de a nu fi prins i le mototolise cu totul sub nas. Scriind, el își țuguia buzele mult, fără să-și dea seama și le mușca într'una mestecând, ca un copil când sugă.

Numai când și alții din clasă începură să bage de seamă, doctorul se ridică dela locul lui, se opri în fața băncii întâia, și întinse mâna în spre locul acela vorbind de departe:

— Domnule, cum te cheamă pe dumneata ?

— Matei Stelian.

— Ești slujbaș undeva ?

— Da. Telegrafist la calea ferată...

Vecinul fetei cu ochii mici avea fruntea imbrobonată de sudoare, iar în colțul gurii lui incremenise la adăpostul mustăților o zâmbire batjocoritoare, pe care numai cine nu știe ce e disperarea poate săvârși nedreptatea s'o osândea.

Dar doctorul era om încercat și cu minte. Pricepu încurcătura și se întoarse iute către fată:

— Bine, fetișo, tu nu ești în stare să-ți păzești înscrisul ? Dacă dumnealui nu se sfiește să copieze dela tine, învață-l tu cel puțin minte. Fă-l să simță

că te fură, fă-l să priceapă că e destul de rușinos ca un om mare să se bucure așa la munca unui copil. Sunt sigur că nici nu-l cunoști.

— Ba da...

Și lacrimi mari ca picăturile unei ploii după secetă — începură să cadă cu repeziune din ochii mici și stinși ai fetei, de-a dreptul pe bancă.

— Sunteți rude ?

— Da. E tăticu...

O sguuire electrică, venită par'că din scânduri pătrunse deodată clasa întreață.

Doctorul își adună toate puterile ca să se stăpânească. Se sili să alunece spre glumă...

— Bine, dar când ai plecat de-acasă, nu ți-a spus mama să nu lași pe tăticu să copieze?...

Un răs prietenos isbucni — ca o firească ușurare — din toate părțile.

Dar tăticu țuguia din nou buzele. Întinse gâtul, închise ochii pe jumătate și zise ca dintr'un vis:

— N'are mamă. Suntem singuri...

Doctorul nu mai zise nimic. Fugi îndată spre fereastra din fund, ca și cum l-ar fi chemat cineva acolo. Și stătu de vorbă cu frunzele îngălbenite de tei, până când cel din urmă băiat părăsi clasa.

Când fu singur, începu să caute printre colile de hârtie. Puse deasupra probele iscălite cu numele Matei Stelian și Matei Irina și se duse — aproape alergând — în cancelaria directorului.

După o săptămână — când se dete rezultatul — tatăl și fiica își citiră, tremurând, numele pe lista promovăților.

JAN LIGTHART.

(Pedagog olandez înfățișat de un compatriot.)

Jan Ligthart nu este un nume necunoscut la noi. În „*Biblioteca pentru toți*” se găsesc reunite într'un mic volumaș, sub titlul „De vorbă cu copiii”, câteva bucăți de Jan Ligthart.

În „*Insemnările unui învățător*” de C. Iencica, se află frumoase pagini despre Ligthart.

Suntem bucuroși că putem publica rânduri scrise de un olandez despre acest mare învățător *).

„Olanda a produs oameni de o mare reputație. Totuș, în domeniul pedagogiei a produs puțin. Nu este decât un singur pedagog al cărui nume a depășit hotarele țării: *Jan Ligthart* (1859—1916).

Jan Ligthart a fost conducătorul unei școli situată într'un cartier locuit de lucrători. Niciodată el n'a vrut să schimbe această școală pentru alta mai bună. Această trăsătură a caracterului său i-a adus o deosebită considerație chiar din partea acelor care nu erau de acord cu ideile sale pedagogice.

Pedagogul Ligthart a fost partizanul hotărât al unei școli în care lucrările manuale să formeze o ramură a instrucțiunii. Convins de marea importanță a activității copilului, el i-a făcut un loc deosebit în metoda sa, reunind diferitele ramuri de activitate în jurul geografiei.

*) Notă. La congresul internațional al învățătorilor — Berlin 1928 — în cadrul unei reuniuni de cunoaștere, delegatul fiecărei națiuni a fost invitat să spună câteva vorbe despre ce crede el că e mai interesant relativ la școala națiunii sale. Delegatul olandez a socotit că e bine să vorbească, cu acest prilej, despre Jan Ligthart.

Ligthart credea că lecțiile de intuiție trebuie să prepare învățământul de mai târziu și să arate copiilor legătura dintre natură și viața omenească.

Copiii trebuie să fie introduși în viața largă printr'o muncă coordonată în jurul centrelor de interes. Chiar cărțile sale de lectură, cele mai răspândite în școlile olandeze, poartă titlul „*În lume*”.

El se opunea metodei care învăța pe copil lucruri pe care el nu le înțelegea și credea că nu trebuie să-l învățăm decât ceea ce el poate lucra.

Critica i-a reproșat că după metoda sa o mare parte din învățătura obișnuită n'ar putea fi executată.

Ligthart condamna un învățământ numai oral, căci acest metod înseamnă ignorarea importanței considerabile a folosirii activității copilului pentru dezvoltarea vieții sale morale și spirituale.

Totuș, munca lui Ligthart a rămas fără o influență puternică asupra școlii olandeze.

Ligthart nu e cunoscut și apreciat, în general, decât ca autor de cărți de lectură, ca orator pedagogic (un excelent orator) și ca redactor al revistei săptămânale „*Școala și viața*”...

Numeroși învățători — și alții care nu erau învățători, au folosit această publicație în care se găsea mai rar teorie pedagogică strictă, dar care te atrăgea prin discuțiile aprofundate și minuțioase ale practicii din școală.

Adeseori revista ducea pe amatorii pedagogiei în domeniul artelor, al literaturii, al religiei și al filosofiei.

Jan Ligthart va rămâne de neuitat ca pedagog publicist“. **Lous.**

PAGINA JURIDICĂ.

Textul legii învățământului primar este explicat în unele părți prin regulamentul de aplicare. Cu toate acestea Ministerul Instrucțiunii ca putere executivă dă adeseori interpretare variată dispozițiilor legii.

Este cunoscută aplicarea care a variat dela 1924 încoace în fiecare an cu privire la numirea învățătorilor normaliști, precum și măsurile luate la titularizarea celor numiți în mod provizoriu și admiterea lor la examenul de definitivat.

Pentru clarificarea diferitelor interpretări, Ministerul a fost nevoit să primească ca normă jurisprudențele aduse de Înalta Curte de Casație. Cele mai multe din aceste jurisprudențe privesc drepturile personale ale corpului didactic și mai puțin chestiunile principiale de organizare ale învățământului.

Socotim că suntem folositori cititorilor noștri dacă vom publica din jurisprudențele Curții de Casație acele cari pot interesa.

Fiind la ordinea zilei problema directorilor școlari reproducem trei hotărâri ale înaltei instanțe:

*

Înalta Curte de Casație s. III, în complet de divergință, soluționând Miercuri procesul de contencios dintre d-na Maria Beiu Pallade (directoarea școlii primare de fete nr. 1 din București) și Ministerul instrucției publice, a precizat două jurisprudențe de excepțional interes pentru membrii corpului didactic.

*

Ministerul luase în primul rând d-nei Beiu Pallade direcțiunea școlii și apoi o transferase la o altă școală de băieți, din Capitală.

Împotriva ambelor măsuri făcând acțiune în contencios a susținut 1. că, prin vechime și situația câștigată în fruntea școlii, și-a câștigat drept de stabilitate în postul de directoare ce nu-i poate fi știrbit decât pe căile de

judecată disciplinară și pentru cazurile anume prevăzute, din lege; 2. că în orice caz, transferarea membrilor corpului didactic și funcționarilor publici în genere fiind înconjurată cu anumite condiții și garanții, ce n'au fost respectate în speță, decizia ministerială relativă la transferarea d-sale e ilegală și abuzivă.

Acțiunea s'a judecat în primă instanță la Curtea de apel din București și a fost admisă pe ambele „capete”. În consecință, decizia atacată a Ministerului fu declarată ilegală.

Împotriva acestei hotărâri însă, Ministerul a făcut recurs în casare și rezultatul a fost exact contrariu celui conținut în decizia primei instanțe.

Înalta curte, examinând chestiunea stabilității, în post a directorilor de școli, a hotărât că — în spiritul legii — nu se poate vorbi de vreo stabilitate, direcțiunea neconstituind decât o simplă delegațiune de atribuții oricând revocabilă.

În consecință a admis, sub acest raport, recursul Ministerului, și în fond a respins acțiunea d-nei Pallade.

Înalta curte a examinat apoi, iar — în complet de divergință — și chestiunea transferării membrilor corpului didactic în post identic, în școală de grad egal și în aceeași localitate. Și a decis, că asemenea transferări — neștirbind drepturile de ierarhie, încadrare și remunerație, precum nici cele de stabilitate sau inamovibilitate ale respectivului — nu constituiesc „transferări” în sensul strict al legii și pot fi făcute de Minister oricând nevoia cere.

În consecință, a admis și pe acest punct de vedere recursul Ministerului și casând, în fond a respins acțiunea reclamantei.

O directoare de școală primară nu se bucură de stabilitate: ea poate fi înlocuită din postul de directoare, căci regulamentul care pare să confere oare-

care stabilitate, adaugă la textul legii. (Curtea de Apel Iași, Secția II. Decizia 140 din 21 Oct. 1925 în Pandectele Săptămânale 1926 pag. 880.)

Directorii de școli primare sau normale nu se bucură de stabilitate și pot fi înlocuiți oricând fără nici o formă specială. Regulamentul care le conferă

stabilitate e contrar legii și trebuie înlăturat. (Casațiu Secția III. Decizia 1311 bis din 23 Sept. 1925 în Pandectele Săptămânale 1925 p. 619.)

Notă : Cele două decizii din urmă sunt luate din Codul Învățământului de P. Negulescu.

(C. I.)

ADMINISTRAȚIA ȘCOLARĂ.

Pentru învățământul primar, administrația școlară este îndeplinită de către : Direcțiile școalelor primare, Revizoratele și Inspectoratele școlare și Direcția învățământului primar din Ministerul Instrucțiunii.

Directorii de școală primară au obligația a aplica prevederile legii în ce privește principiul obligativității, a comunica diferite situații despre populația școlară, starea edificiului și zestrei școlare. Ei înaintează cu raport motivat toate cererile personalului didactic dela școala pe care o conduc.

Un bun director de școală trebuie să cunoască temeinic dispozițiile legii și ale regulamentului cât privește atribuțiile sale și drepturile și obligațiile personale ale învățătorilor.

Felul cum păstrează arhiva școlii, registrele și promptitudinea cu care răspunde la ordinele superiorilor este o măsură a valorii fiecărui director.

Serviciul revizoratelor școlare suferă adeseori din cauza directorilor de școală cari nu răspund la timp la ordinele ce li se trimit. Mulți directori de școală ar trebui înlocuiți pentru această neglijență.

A doua celulă a administrației învățământului primar o formează Revizoratele școlare.

Ele comunică ordinele sosite dela Inspectorat și Minister, centralizează datele sosite dela școlile primare cu privire la recensământul populației școlare, situația școlară dela sfârșitul anului, amenziile școlare, iar în ce privește

personalul didactic : concedii, examene, drepturi materiale și notarea tuturor schimbărilor atât în ce privește edificiul, zestrea școlară și mișcarea personalului didactic, care dela război încoace este foarte accentuată.

Revizoratele școlare în angrenajul administrativ însemnează temelia pe care se poate clădi activitatea de coordonare și îndrumare a Inspectoratelor școlare și a Ministerului.

Cine nu a văzut cu de-amănuntul activitatea laborioasă a unui revizor școlar, nu-și poate da seama ce muncă încordată se desfășoară în cancelariile acestor instituții.

A treia celulă administrativă o formează Inspectoratele școlare. Ele au răsărit din nevoia de a se descentraliza lucrările administrative ale Ministerului. Până la 1 Ianuarie 1930 au funcționat 15 Inspectorate școlare în întreaga țară. Dela această dată s'au creat servicii ale învățământului pe lângă cele 7 Directorate ministeriale.

Orice înfățișare va lua în viitor opera de descentralizare administrativă, este o imperioasă nevoie ca între revizoratele școlare și Minister să existe organisme administrative care să îndrumeze activitatea Revizoratelor școlare, s'o controleze și să coordoneze această activitate pe o regiune mai mare.

Numirea învățătorilor în anul acesta întărește această părere.

A patra celulă administrativă care cuprinde întreaga țară o formează Di-

recția Învățământului Primar din Ministerul Instrucțiunii.

Câte vreme țara avea o întindere mai mică, activitatea dela această Direcție se putea face mai ușor. Astăzi munca ei este îngreunată trebuind să adune material documentar de pe întreg cuprinsul țării și în deosebi din provinciile cari au avut o administrnție școlară variată.

Se impune neapărat să se publice un studiu temeinic asupra situației învățământului în cei 10 ani din urmă după unire, pentru a se putea face un program de activitate pentru cei 10 ani următori.

Metoda de lucru de până acum, ar trebui schimbată repartizându-se cât

mai multe lucrări Revizoratelor școlare și Inspectoratelor școlare, iar Direcția Învățământului Primar să aibă numai lucrările de conducere pentru a putea urmări pas de pas dezvoltarea învățământului pe provincii și întreagă țara.

O cerință urgentă în administrația învățământului primar este simplificarea lucrărilor de cancelarie, iar pentru cele periodice tipărirea de formulare. Prin aceasta se va câștiga timp și lucrările se vor putea face fără nici o amănare.

Ca această condiție să se îndeplinească, se impune numirea unei comisii de studii din partea Ministerului.

În numerile viitoare, ne vom ocupa de fiecare celulă administrativă începând cu Direcțiile școalelor primare.

(C. I.)

C r o n i c a .

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Alegerea directorilor școlari. —

Ministerul Instrucțiunii prin decizia Nr. 107169 din a. c. a luat dispozițiunea ca directorii și directoarele de școli primare să fie numiți de dnul Ministru, dintre membrii corpului didactic titular al școalei primare respective, de pe o listă de 3 persoane, care întrunesc condițiile art. 170 din Legea Învățământului Primar, propusă prin votul membrilor corpului didactic activ sau pensionar al școalei.

*

Concurs pentru subrevizorii școlari. — Ministerul Instrucțiunii a fixat următoarele chestiuni la care trebuie să răspundă candidații pentru locurile vacante de subrevizori școlari (revizori școlari după legea veche; conducătorii învățământului primar din fiecare județ).

Adaptarea învățământului la viața locală (regionalismul, localismul) cu aplicațiuni practice.

Ce poate face școala pentru educația agricolă, industrială, comercială și educația cooperatistă.

Formarea gustului de citit.

Ce e nou ca metode și aplicabil la noi pentru fiecare materie de învățământ.

Organizarea cursurilor complimentare, a școalelor de adulți, potrivit nevoilor de azi.

Organizarea unui muzeu școlar, a grădinii școlare, a bibliotecilor de copii și a bibliotecilor populare.

Legislația învățământului primar și chestiuni de administrație școlară.

Candidații vor face o lucrare în scris și o discuție orală din chestiunile arătate mai sus, o lecție practică și o conferență.

Candidații vor face dovadă că pot citi într'o limbă străină (germană sau franceză). Cei reușiți la celelalte probe și cari nu posedă nici una din limbile cerute, li se acordă o păsuire de un an, pentru a deprinde lectura uneia din limbi.

Candidații vor trebui să aibă gr. I în învățământul primar, sau să fie dintre învățătorii cari au absolvența cel

puțin a Facultății de litere, cu pedagogia între materiile principale de licență.

Vor prezenta o copie de pe statul personal și o fișă de activitate personală autenticată de autoritățile școlare.

Data concursului se fixează la 25 Septembrie a. c. și va avea loc în București.

Inscrierile se fac la Ministerul Instrucțiunii publice, al cultelor și artelor, (Direcțiunea învățământului primar).

Pot concura și învățătoare. Salariul subrevizorilor va fi acela de revizor școlar.

Admiterea în secția pedagogică universitară. — Ministerul Instrucțiunii a fixat următoarele condițiuni de admitere în secția pedagogică universitară:

Se vor putea înscrie învățătorii și institutorii titulari, cari au funcționat cel puțin trei ani în învățământul primar, după obținerea diplomei.

Cererile de înscriere se trimit până la 15 Septembrie la direcțiunea învățământului superior din Ministerul Instrucțiunii.

Cererile trebuie însoțite de următoarele acte: 1. diploma de absolvire; 2. certificat doveditor de timpul servit în învățământ; 3. extract de naștere; 4. un certificat prin care să se constate că la data începerii concursului candidatul funcționează în învățământul primar, gradul și școala, localitatea și salariul ce primește candidatul la acea dată.

Concursul va consta din probe scrise și anume: o traducere din limba franceză în română; o lucrare asupra unei chestiuni de limba română, istorie, pedagogie sau filosofie din programa școlilor normale; o lucrare asupra unei chestiuni de științe naturale sau chimie după alegerea candidatului și tot din programa școlilor normale. Va urma și o probă orală la care vor participa numai cei reușiți la proba scrisă.

Această probă orală va consta dintr'un colocvium din: franceză, istorie, pedagogie, filosofie, științe naturale și fizico-chimice.

Examenul se va ține la 5 Octombrie. Din motive bugetare nu sunt vacante în anul 1930—1931 decât numai 30 de burse în secția pedagogică.

*

Nouile taxe școlare. — Ministerul instrucțiunii a hotărât să aplice noi taxe școlare pentru cursurile învățământului superior, secundar și primar.

Scolile primare vor introduce o taxă de o sută de lei pentru elevii repetenți.

Din totalul taxelor încasate anual, jumătate se va trimite Ministerului iar cealaltă jumătate rămâne școlii.

Din fondul adunat astfel de Minister, se vor ajuta instituțiunile culturale și se va veni în ajutorul membrilor corpului didactic în cazuri de nevoi urgente.

*

Inlesniri pentru învățători. — D-l prof. N. Iorga, Ministrul Instrucțiunii publice, a decis ca pe lângă fiecare revizorat școlar să se înființeze depozite de îmbrăcăminte și stofe. Rolul acestor depozite este de a înlesni învățătorilor puțința de a se îmbrăca mai estin și cu inlesniri de plată.

*

Folosirea pământului, proprietatea școlilor primare. — D-l Ministru al instrucției a hotărât să se trimită școlilor din țară o circulară cu următorul cuprins:

„Folosința pământului unei școli să fie rezervată exclusiv școlii. Pentru aceasta se va cere directorilor școlilor primare să comunice Ministerului cât pământ posedă și cum îl folosesc, cunoscând că acel care îl lasă nelucrat va fi pedepsit”.

Iar pe de altă parte li se recomandă să facă pe cât posibil pe lângă cultura pomului și aceea a unor plante ca mușetelul, ricinul, floarea soarelui și plantele medicinale în genere, spre a le cultiva în grădinile școlare, făcând prin aceasta un venit apreciabil școlilor respective.

Localul Revizoratelor școlare. — Ministerul Instrucțiunii publice a luat dispozițiunea ca toate cancelariile revizoratelor ce se găseau adăpostite în localurile prefecturilor să se mute într'unul din localurile de școală, cel mai mare și încăpător din reședința județelor.

Munca în școală. — Ministerul Instrucțiunii pentru dezvoltarea gustului de muncă la copii a hotărît ca acest învățământ practic la școli să constea din organizarea grădiniilor școlare și a grădiniilor gospodărești din comună.

În acest scop, Ministerul va întocmi un program al muncii colective, pe care fiecare învățător îl poate adopta condițiilor locale.

Organele de control școlar vor raporta trimestrial Ministerului de instrucție lucrările efectuate cu copiii școalelor din regiune.

Românii din Ardeal descriși de un ziarist ceh.

„Românii sunt ca un râu, Sașii ca un eleșteu. Vechiul german e conștient de cultura sa și în adâncul sufletului său privește pe ceilalți cu oarecare dispreț: Românul admiră în liniște pe vecinul sas, dar în suflet își râde de grijile veșnice ale Sașilor. Sașii scormonesc mereu, înființează industrii mici, dar toate aceasta nu sunt suficiente spre a se apăra de valul poporului sănătos, prolific, care nu-și bate capul cu calcule și care va inunda odată în Transilvania, pe toți Neromânii, inclusiv Ungurii și Secuții. Românii se înmulțesc ca Rușii și nu e simplă întâmplare, spune autorul, că cuvintele slave „roditi” și „ploditi” sună în românește rodire și plodire. Cel mai mare om de Stat ungur din toate timpurile, regele Matei Corvin este din sânge român. Mai departe autorul arată că Românii sunt toți gospodari și că Românele care au muncit toată ziua la câmp, se pun seara la țesut și țes modeluri atât de frumoase și strălucite cum au țesut femeile aristocratice din Veneția în timpul Renașterii.

În încheiere autorul articolului spune că poporul român ascunde în el mari calități, că Transilvania va juca un mare rol în viitorul noii Români și că nădejdea țării se află în satele românești“.

Populația României. — După recensământul din Decembrie 1930, provinciile țării au următoarea populație:

1. Oltenia	1.513.897	loc.
2. Muntenia	4.016.403	”
3. Dobrogea	814.322	”
4. Moldova	2.413.535	”
5. Basarabia	2.848.714	”
6. Transilvania	3.218.273	”
7. Criș-Maramureș	1.412.213	”
8. Banat	932.675	”
9. Bucovina	854.237	”

Totalul populației este de 18.024.269 locuitori.

Înființarea ordinului „Meritul cultural“. — Pentru răsplătirea activității artistice-culturale și sociale, Ministerul Instrucțiunii a întocmit un proiect de decret prin care se înființează ordinul „Meritul cultural“.

Ordinul va avea patru clase de decorații și două clase de medalii: comandor, ofițer, cavalier cl. I și a II-a și medalii cl. I și a II-a.

Decorațiile vor fi limitate pentru gradele de comandor, ofițer și cavalier cl. I, celelalte fiind nelimitate.

La aplicarea actualului decret se vor definița celelalte medalii „Bene Merenti” și „Răsplata Muncii“.

Cât cântărește un miliard? — Un miliard cântărește: în argint 5 milioane chilograme; în aur 32.580 chilograme; în hârtie de o mie 1780; în hârtie de o sută 11.500. Spre a-l transporta, — presupunând că un om poate duce o greutate de 100 kgr. — ar trebui, dacă miliardul e în hârtie de o mie, 18 oameni, în hârtie de o sută, 115 oameni, în aur 3225 de oameni, în argint 50.000 de oameni. Însfârșit, un miliard în bilete de o mie formează o bibliotecă de 2000 volume, de câte 500 pagini fiecare.

C ă r ț i, R e v i s t e.

Biblioteca „Sămănătorul“. — În timpul războiului mondial au apărut la Arad (Tipografia Diecezană) primele numere din această bibliotecă de popularizare a literaturii și științei. Până acuma s'au tipărit aproape 200 de numere. În această bibliotecă au apărut și studii de psihologie folositoare pentru învățători. Venind la oraș, sfătuim pe învățători să ceară la librării catalogul acestei biblioteci, ale cărei broșurele costă 5 lei.

„Biblioteca clasicilor români“. — Sub direcția cunoscutului critic literar, E. Lovinescu au apărut în editura „Ancora“ din București următoarele volume din clasiicii noștri: C. Negruzzi: Nuvele istorice; I. Creangă: Amintiri din copilărie; I. Creangă: Povești; V. Alecsandri: Fântâna Blanduziei; V. Alecsandri: Ovidiu; V. Alecsandri: Despot-Vodă; M. Eminescu: Povestiri; Al. Odobescu: Nuvele istorice; N. Filimon: Ciocoi vechi și noi; I. L. Caragiale; Momente!

Fiecare volum are în frunte câte un studiu biografic asupra autorului, iar textul este însoțit de note explicative.

Prețul modest al acestor volume (30—50 lei) dă puțință fiecărui învățător ca să-și poată procura, înainte de alte cărți de literatură, opera marilor noștri scriitori cari au contribuit prin scrisul lor la formarea limbii noastre literare.

Biblioteca „Cunoștințe folositoare“. — Sub îngrijirea învățatului profesor, d. I. Simionescu, apare la „Cartea Românească“ din București patru serii de broșurele, cu cele mai variate cunoștințe, interesând în largă măsură și pe învățători.

Seria A cuprinde „știință pentru toți“, seria B „sfaturi pentru gospodari“, seria C „din lumea largă“, seria D „știință plăcută“.

Cel care serie aceste rânduri vă mărturisește că și-a îmbogățit în largă măsură cunoștințele, citind broșurile acestei biblioteci enciclopedice, scrise pe înțelesul tuturor de oameni de specialitate. Fiecare broșură în cele 32 de pagini expune pe scurt lucruri interesante pe cari alții le-au scris în volume mari.

Gh. Comicescu: Orientarea biologică în știința educației. Botoșani, 1931. Prețul 68 lei.

În cele 114 pag. ale acestei lucrări, dl prof. Gh. C. se ocupă de următoarele probleme: Tipuri și curente în pedagogie; Curentul pedagogiei experimentale față de pedagogia filosofică; Curentul pedagogiei sociale față de curentul individualist; Curentul activist față de pedagogia intelectualistă; Spre o concepție biologică în pedagogie.

Cititorul acestei lucrări va avea o privire de sinteză asupra problemelor tratate cu multă competență și claritate de autor. O recomandăm cu toată căldura cititorilor revistei noastre. (C. I.)

In acest număr al revistei noastre am eșalonat numai programul de lucru.

* * *

Cititori care ne vor trimite abonamentul până la apariția numărului următor, vor fi considerați ca membrii fondatori ai revistei.

* * *

Cititorii în curent cu plata abonamentului — anexând mărci poștale pentru răspuns — ne pot cere informații de ordin școlar.

* * *

Primim cu plăcere orice sugestie de îmbunătățire a revistei.

Satul și Școala

Redactată de :

Constantin Iencica și Dimitrie Goga.

Revista apare lunar, afară de lunile Iulie și August. Corespondența privitoare la redacție se va trimite pe adresa: Dlui C. Iencica, Str. Mărzescu No. 21 Cluj. Corespondența privitoare la Administrația se va trimite pe adresa: Dlui D. Goga, Str. Romei Nr. 28 Cluj.

*

Abonamentul 120 lei pe an pentru învățători ; 150 lei pentru școale și comitele școlare. Un număr 15 lei.

*

Răspândiți această revistă printre prieteni și cunoștințe ; în ea se oglindesc ideile și acțiunea celor cari doresc ridicarea satelor și a școlii primare.

*

Cine nu înapoiază, în timp de 10 zile dela expediere, primul număr din revista ce i s'a trimis. îl considerăm abonat și așteptăm costul abonamentului.

*

Amintiți-Vă că hârtia, tiparul și lucru sunt scumpe ; revista se susține numai din abonamente. Trimiteți-ne deci neîntârziat costul abonamentului numai pe adresa Administrației.

*

În loc de chitanță, numele abonaților se trece pe pagina a 3-a a copertei.

*

Manuscrisele primite la redacție nu se înapoiază.

*

Lucrările și revistele primite la Redacție vor fi amintite la Bibliografic acestei revise. Rugăm revistele să accepte schimbul.

□□□□□□